Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

2. října 2024*

„Veřejná služba – Smluvní zaměstnanec – Odmítnutí roční výplaty cestovních výdajů za vyživované děti – Článek 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu – Žaloba na neplatnost – Akt nepříznivě zasahující do právního postavení – Rozhodnutí, kterým se vyjadřuje konečné stanovisko administrativy – Přípustnost – Zásada řádné správy – Povinnost jednat s náležitou péčí“

Ve věci T-448/22,

PW, zástupci: S. Rodrigues a A. Champetier, avocats,

žalobce,

proti

Evropské službě pro vnější činnost (ESVČ), zástupci: A. Ireland, S. Falek a R. Coesme, jako zmocněnkyně,

žalované,

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení: R. da Silva Passos, předseda, S. Gervasoni a T. Pynnä (zpravodajka), soudci,

za soudní kancelář: V. Di Bucci, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení, zejména k:

– písemným otázkám Tribunálu účastníkům řízení a jejich odpovědím na tyto otázky došlým kanceláři Tribunálu dne 20. března 2024,

– písemné otázce Tribunálu ESVČ a její odpovědi došlé kanceláři Tribunálu dne 30. dubna 2024 a vyjádření žalobce k této odpovědi došlému kanceláři Tribunálu dne 28. května 2024,

s ohledem na to, že účastníci řízení ve lhůtě tří týdnů od okamžiku, kdy bylo účastníkům řízení doručeno sdělení o ukončení písemné části řízení, nepodali žádost o konání jednání, a poté, co za těchto okolností na základě čl. 106 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu stanovil, že bude rozhodováno bez konání ústní části řízení,

* Jednací jazyk: angličtina.

vydává tento

Rozsudek

1 Žalobou podanou na základě článku 270 SFEU se žalobce, PW, domáhá zrušení mlčky učiněného rozhodnutí ze dne 30. července 2021, kterým byla zamítnuta jeho žádost o úhradu ročních cestovních výdajů za celý rok 2020 za jeho vyživované děti.

Skutečnosti předcházející sporu

2 Dne 16. února 2020 nastoupil žalobce do delegace Evropské unie ve Washingtonu, DC (Spojené státy), jako smluvní zaměstnanec Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) podle článku 3a pracovního řádu ostatních zaměstnanců Unie (dále jen „PŘOZ“). Manželka žalobce pracovala pro Evropský parlament v Bruselu (Belgie).

3 Úřad Evropské komise pro správu a vyplácení individuálních nároků (PMO) informoval žalobce oznámením ze dne 9. března 2020 o jeho nárocích a finančních příspěvcích podle přílohy VII služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“). Pokud jde o rodinné přídavky, v tomto oznámení bylo uvedeno, že jsou vypláceny manželce žalobce, a pokud jde o roční cestovní výdaje, že je vyřizuje ESVČ. V poznámce pod čarou 6 tohoto oznámení bylo doplněno, že „v případě dětí, jejichž oba rodiče pracují v orgánech, mohou [tyto rodiče] požádat o úhradu ročních cestovních výdajů za [své] děti na základě místa původu druhého rodiče, pokud by to bylo výhodnější“ a že „v takovém případě je nutná společná žádost obou rodičů“.

4 Dne 23. června 2020 se žalobce obrátil na ESVČ s žádostí o úhradu ročních cestovních výdajů za sebe a své vyživované děti. ESVČ mu téhož dne odpověděla, že úhrada ročních cestovních výdajů byla zakomponována v jeho odměně za srpen 2020, a zaslala mu snímek obrazovky toho, co tato platba zahrnuje. V návaznosti na tuto odpověď žalobce požádal, aby byla doplněna platba za jeho vyživované děti, na kteroužto žádost ESVČ odpověděla opět dne 23. června 2020, že není možné provést opravu ročních cestovních výdajů, neboť děti žalobce nejsou v Sysperu vedeny jako jím vyživované děti. Aby mohla ESVČ provést platbu, poradila žalobci, aby kontaktoval PMO a požádal jej o změnu složení domácnosti a jím vyživovaných osob.

5 Dne 26. června 2020 požádal žalobce PMO, aby opravil skutečnost, že jeho děti nejsou v Sysperu vedeny jako jím vyživované děti. Dodal, že do tohoto data byly veškeré příspěvky, včetně ročních cestovních výdajů za zpáteční cestu mezi Bruselem a Madridem (Španělsko), vypláceny jeho manželce, ale že od února 2020 by měly být vypláceny jemu za zpáteční cestu mezi Washingtonem a Madridem. Téhož dne PMO vysvětlil, že oznámení ze dne 9. března 2020 potvrzuje, že rodinné přídavky jsou vypláceny manželce žalobce, a dal žalobci pokyny, jak má postupovat, aby roční cestovní výdaje za vyživované děti manželů byly vypláceny jemu.

6 Stále dne 26. června 2020 požádal žalobce o převedení úhrady ročních cestovních výdajů za vyživované děti manželů na jeho účet, což jeho manželka v souladu s pokyny PMO potvrdila dne 29. června 2020.

7 E-mailem ze dne 29. června 2020 PMO žalobci potvrdil, že od 1. ledna 2021 převedl na účet žalobce úhradu ročních cestovních výdajů za děti manželů. Vysvětlil, že roční cestovní výdaje jsou hrazeny každoročně spolu s výplatou za červen, a tudíž žádosti týkající se této částky měly

být podány do 2. května a nelze o ně žádat zpětně. Vzhledem k tomu, že žádost žalobce byla podána po 2. květnu 2020, mohlo převedení nabýt účinku až od 1. ledna 2021. PMO proto uvedl, že roční cestovní výdaje za děti manželů byly za rok 2020 vyplaceny manželce žalobce.

8 E-mailem ze dne 9. července 2020 potvrdil PMO své stanovisko, přičemž zmínil, že v oznámení ze dne 9. března 2020 bylo jasně vysvětleno, že platba nebyla rodiči, pro kterého je vzdálenost výhodnější, vyplacena automaticky, nýbrž na základě žádosti. Manželka žalobce pobírala z důvodu vyšší platové třídy rodinné přídavky, a proto jí byly hrazeny roční cestovní výdaje. Společná žádost o převedení ročních cestovních výdajů za vyživované děti manželů na žalobce tedy měla být podána před 2. květnem 2020.

9 Jak e-mail ze dne 29. června 2020, tak e-mail ze dne 9. července 2020 uváděly, že „[předmětná] zpráva [byla] zaslána pro informační účely a není rozhodnutím, proti němuž lze podat stížnost podle článku 90 služebního řádu“.

10 Dne 27. července 2020 napadl žalobce stanovisko PMO, přičemž zejména uvedl, že lhůta, kterou PMO uplatnil, nebyla uvedena ani v oznámení ze dne 9. března 2020, ani v jiných pokynech vydaných při jeho nástupu do pracovního poměru.

11 Spolu s platem za červenec 2020 obdržela manželka žalobce úhradu ročních cestovních výdajů za vyživované děti manželů, vypočtenou na základě vzdálenosti mezi Bruselem a Madridem.

12 Dne 30. července 2020 zopakoval PMO své stanovisko, jak bylo vysvětleno v e-mailech ze dnů 29. června a 9. července 2020, a dodal, že roční cestovní výdaje za děti manželů již Parlament uhradil manželce žalobce.

13 Oznámením ze dne 19. listopadu 2020 PMO informoval žalobce, že na základě společné žádosti manželů byly rodinné přídavky na jejich čtyři vyživované děti převedeny s účinností od 1. listopadu 2020 na účet žalobce, zatímco příspěvek na domácnost je nadále vyplácen jeho manželce.

14 E-mailem ze dne 7. prosince 2020 žalobce oznámil ESVČ, že se mu podařilo, aby jeho vyživované děti byly zapsány do Sysperu, a požádal o doplacení ročních cestovních výdajů za rok 2020. Tuto žádost zopakoval dne 14. a 18. ledna 2021.

15 E-mailem ze dne 18. ledna 2021 ESVČ informovala žalobce, že v návaznosti na opravy v systému Sysper mu budou spolu s únorovým platem vyplaceny „2/12“ za jeho vyživované děti.

16 E-mailem ze dne 11. února 2021 žalobce oznámil ESVČ, že úhradu cestovních výdajů spolu s únorovým platem neobdržel, poskytl ESVČ výplatní pásku a dotázal se, kdy budou roční cestovní výdaje uhrazeny.

17 Dne 12. února 2021 ESVČ potvrdila, že platba byla řádně zanesena do Sysperu, a požádala PMO, aby ověřil, proč nebyla provedena. Téhož dne PMO sdělil, že ačkoli byly nároky do Sysperu správně zaneseny, bylo příliš pozdě na jejich vyplacení spolu s únorovým platem a platba bude provedena spolu s platem za březen.

18 E-mailem ze dne 15. března 2021 žalobce oznámil jak ESVČ, tak PMO, že platba nebyla spolu s platem za březen provedena, a požádal, aby byla provedena co nejdříve. Téhož dne potvrdil PMO, s ESVČ v kopii jeho zprávy, že platba bude provedena v dubnu.

19 E-mailem ze dne 23. března 2021 požádal žalobce jak ESVČ, tak PMO, aby bylo ověřeno, že je vše v pořádku, aby tato platba byla správně provedena s jeho platem za duben.

20 E-mailem ze dne 29. března 2021 PMO informoval žalobce, že po podrobné analýze jeho spisu se ukázalo, že již obdržel úhradu ročních cestovních výdajů spolu s platem za srpen 2020 (9 882,10 eura), prosinec 2020 (1 273,32 eura) a únor 2021 (3 506,26 eura), a zaslal žalobci tabulku s příslušnými informacemi v tomto ohledu.

21 E-mailem ze dne 30. března 2021 zaslaným PMO, s ESVČ v kopii, žalobce zpochybnil celkovou částku uvedenou PMO v e-mailu ze dne 29. března 2021. Připomněl kroky, které učinil, aby jeho děti byly do Sysperu zapsány jako jeho vyživované děti, a vysvětlil, že se domnívá, že má nárok na úhradu všech ročních cestovních výdajů za své vyživované děti za rok 2020. Požádal, aby stanovisko administrativy bylo přehodnoceno a všechny příslušné částky byly vyplaceny. E-mailem ze dne 7. června 2021 žalobce tuto žádost zopakoval.

22 ESVČ na tyto e-maily neodpověděla.

23 Dne 28. října 2021 podal žalobce stížnost na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu proti „mlčky učiněnému rozhodnutí ze dne 30. července 2021, kterým se odmítá oprava výpočtu roční výplaty cestovních výdajů za rok 2020“, přičemž tvrdil, že došlo k porušení článků 7 a 8 přílohy VII služebního řádu, zásady řádné správy a povinnosti jednat s náležitou péčí.

24 Rozhodnutím ze dne 14. dubna 2022 byla jeho stížnost odmítnuta jako nepřípustná, neboť ESVČ konstatovala, že aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení žalobce je e-mail ze dne 18. ledna 2021.

Návrhová žádání účastníků řízení

25 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil mlčky učiněné rozhodnutí ze dne 30. července 2021;

– v případě potřeby zrušil rozhodnutí o odmítnutí stížnosti;

– uložil ESVČ náhradu nákladů řízení.

26 ESVČ navrhuje, aby Tribunál:

– odmítl žalobu jako nepřípustnou;

– v každém případě zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

– uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K přípustnosti

27 ESVČ vznesla proti žalobě námitku nepřípustnosti, v níž tvrdí, že tato žaloba je nepřípustná, neboť stížnost nebyla podána proti aktu nepříznivě zasahujícímu do právního postavení žalobce ve smyslu čl. 90 odst. 2 služebního řádu. ESVČ tvrdí, že nelze mít za to, že mlčky učiněné rozhodnutí bylo přijato dne 30. července 2021. Aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení je totiž e-mail ESVČ ze dne 18. ledna 2021, kdy ESVČ vyjádřila své konečné stanovisko k úhradě ročních cestovních výdajů za vyživované děti manželů za rok 2020. Kromě toho má e-mail PMO ze dne 29. března 2021 potvrzující povahu a nelze jej považovat za e-mail obsahující nové a podstatné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné považovat e-mail žalobce ze dne 30. března 2021 za žádost o přezkum podle čl. 90 odst. 1 služebního řádu.

28 ESVČ má v každém případě za to, že tříměsíční lhůta pro napadení aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení prostřednictvím stížnosti podané na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu nebyla dodržena. Vzhledem k tomu, že aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení je e-mail ze dne 18. ledna 2021, uplynula tříměsíční lhůta mnohem dříve než 28. října 2021, kdy byla podána stížnost.

29 Podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu „[k]aždá osoba, na kterou se tento služební řád vztahuje, se může obrátit na orgán oprávněný ke jmenování se stížností na opatření, které se jí nepříznivě dotýká, pokud uvedený orgán rozhodl nebo pokud nepřijal opatření stanovené služebním řádem“ a „stížnost musí být podána do tří měsíců“.

30 Článek 91 odst. 2 služebního řádu stanoví, že žaloba k Tribunálu je nepřípustná, pokud předtím a ve lhůtě tří měsíců nebyla podána stížnost.

31 Podle ustálené judikatury jsou akty nepříznivě zasahujícími do právního postavení pouze taková opatření příslušného orgánu, která mají závazné právní účinky, jimiž mohou být přímo a bezprostředně dotčeny zájmy dotyčné osoby tím, že podstatným způsobem mění její právní postavení, a která vyjadřují konečné stanovisko orgánu (rozsudky ze dne 10. ledna 2006, Komise v. Alvarez Moreno, C-373/04 P, EU:C:2006:11, bod 42; ze dne 20. května 2010, Komise v. Violetti a další, T-261/09 P, EU:T:2010:215, bod 46, a ze dne 8. října 2014, Bermejo Garde v. EHSV, T-530/12 P, EU:T:2014:860, bod 45).

32 V projednávané věci e-mail ze dne 18. ledna 2021 pochází z oddělení ESVČ příslušného pro otázky lidských zdrojů „práva, povinnosti a lékařská jednotka“. Je podepsán asistentkou tohoto oddělení. V tomto e-mailu je žalobci vysvětleno, že mu odpověď nebyla zaslána dříve, a to i přes jeho žádost z prosince, neboť bylo třeba vyčkat souhlasu ESVČ a Parlamentu s převodem práv. Uvádí se v něm, že částky nebylo možné doplatit v prosinci, neboť jeho děti byly stále vedeny na jeho manželku. Žalobce byl autorkou e-mailu informován o následujících skutečnostech:

„Nyní však vidím, že v Sysperu se zdá být vše v pořádku, a proto provedu platbu 2/12 za vaše děti, kterou obdržíte spolu s únorovým platem.“

33 Je třeba analyzovat, zda tento e-mail vyjadřuje konečné stanovisko orgánu, který jej vydal, ve smyslu judikatury citované v bodě 31 výše, s přihlédnutím ke skutečnosti, že kvalifikace aktu jako aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení nezávisí na formě nebo názvu tohoto aktu, ale je určena jeho podstatou (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 15. ledna 2009, Braun-Neumann v. Parlament, T-306/08 P, EU:T:2009:6, bod 32).

34 V tomto ohledu je třeba zaprvé poznamenat, že odpověď ESVČ vyjádřená v e-mailu ze dne 18. ledna 2021 není dostatečně přesná, jak tvrdí žalobce. Zmínka o platbě „2/12“ totiž sama o sobě neumožňuje pochopit, na co tento procentní podíl odkazuje, s přihlédnutím k množství parametrů (roční platby na čtyři děti). Ačkoli se ve světle následně dostupných informací, zejména e-mailu PMO ze dne 29. března 2021, stala odpověď ESVČ jednoznačnější a umožnila žalobci požádat e-mailem ze dne 30. března 2021 o vyplacení „12/12“, informace poskytnuté ESVČ v e-mailu ze dne 18. ledna 2021 nebyly dostatečné k tomu, aby byly považovány za rozhodnutí, které vyjadřuje konečné stanovisko ESVČ, a aby tak začala běžet lhůta pro podání stížnosti.

35 Zadruhé i za předpokladu, že by odpověď týkající se „2/12“ byla dostatečně přesná na to, aby bylo možné pochopit, že budou uhrazeny dva měsíce z dvanácti (z nároku na úhradu ročních cestovních výdajů) za každé ze čtyř dětí žalobce, tato odpověď byla jen částečná, neboť neuváděla, jak bude administrativa postupovat v případě ostatních deseti měsíců.

36 Ze spisu totiž vyplývá, že e-mail ze dne 18. ledna 2021 je odpovědí na e-mail žalobce ze dne 7. prosince 2020, v němž žalobce oznámil ESVČ, že v Sysperu validoval registraci svých vyživovaných dětí a požádal o doplacení ročních cestovních výdajů, přičemž tuto žádost zopakoval dne 14. a 18. ledna 2021.

37 Přestože se žádost žalobce týkala plné úhrady ročních cestovních výdajů za rok 2020, z odkazu na úhradu „2/12“ za děti žalobce nebylo možné pochopit, že mu úhrada zbývající částky byla odmítnuta. E-mail ze dne 18. ledna 2021, vykládaný ve světle žádosti žalobce, na níž byl tento e-mail odpovědí, mu mohl případně naznačovat, že vyplacení zbývající částky bude následovat.

38 Zatřetí kontext přijetí aktu, a sice jednání ESVČ po e-mailu ze dne 18. ledna 2021, ukazuje, že sama ESVČ nepovažovala své stanovisko za konečné.

39 Žalobce totiž dne 11. února 2021 v e-mailu zaslaném ESVČ uvedl, že úhradu cestovních výdajů za své vyživované děti spolu s únorovým platem neobdržel a poskytl jí svou výplatní pásku. V této výplatní pásce byla uvedena platba ve výši 3 506,26 eura z titulu ročních cestovních výdajů. Žalobce zopakoval žádost o úhradu ročních cestovních výdajů dne 15. března 2021. PMO pokaždé odpověděl, že platba bude provedena spolu s platem za následující měsíc.

40 Teprve po třetí žádosti žalobce ze dne 25. března 2021 jej PMO informoval e-mailem ze dne 29. března 2021 o tom, že po podrobné analýze spisu se ukázalo, že již obdržel roční výplatu cestovních výdajů za své vyživované děti spolu s platem za srpen 2020 (9 882,10 eura), prosinec 2020 (1 273,32 eura) a únor 2021 (3 506,26 eura), a zaslal mu tabulku s příslušnými informacemi v tomto ohledu.

41 Nelze tedy učinit závěr, že e-mail ze dne 18. ledna 2021 vyjadřuje konečné stanovisko ESVČ k úhradě ročních cestovních výdajů za vyživované děti žalobce ve smyslu judikatury uvedené v bodě 31 výše. Nemůže tedy představovat počátek tříměsíční lhůty stanovené v čl. 90 odst. 2 služebního řádu.

42 Ani e-mail ze dne 29. března 2021 nemůže představovat počátek běhu této lhůty. Tento e-mail totiž zaslal PMO, a nikoli ESVČ, která je orgánem příslušným v této oblasti, jak ESVČ vysvětluje ve svých písemnostech a odpovědích na otázky položené Tribunálem a jak vyplývá z oznámení ze dne 9. března 2020 (viz bod 3 výše). Kromě toho, i když PMO v tomto e-mailu žalobci vysvětlil, že „již obdržel úhradu cestovních výdajů“, nezaujal stanovisko k žádosti žalobce, která se týkala plné úhrady ročních cestovních výdajů za jeho vyživované děti za rok 2020. Mimoto žádný z účastníků řízení netvrdí, že by e-mail ze dne 29. března 2021 představoval akt nepříznivě zasahující do právního postavení.

43 Z toho vyplývá, že žalobce byl oprávněn podle čl. 90 odst. 1 služebního řádu předložit administrativě dne 30. března 2021 žádost, aby vydala v jeho věci rozhodnutí.

44 Neobdržení odpovědi na tuto žádost ve lhůtě čtyř měsíců ode dne předložení uvedené žádosti je podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu mlčky učiněným zamítavým rozhodnutím a žalobce právem podal dne 28. října 2021 stížnost, kterou se domáhal jeho zrušení, přičemž dodržel tříměsíční lhůtu stanovenou v čl. 90 odst. 2 služebního řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. října 1980, Hochstrass v. Soudní dvůr, 147/79, EU:C:1980:238, bod 3).

45 Z toho vyplývá, že žaloba je přípustná.

K předmětu sporu

46 Podle ustálené judikatury platí, že i když se žalobce návrhovými žádáními domáhá rovněž zrušení rozhodnutí o odmítnutí jeho stížnosti, má tato žaloba v případě potřeby za následek předložení Tribunálu aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení, proti němuž byla stížnost podána, a sice mlčky učiněného rozhodnutí, kterým se zamítá žádost žalobce o vyplacení všech částek, na které měl podle svého názoru nárok z titulu ročních cestovních výdajů (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. ledna 1989, Vainker v. Parlament, 293/87, EU:C:1989:8, bod 8, a ze dne 5. prosince 2000, Campogrande v. Komise, T-136/98, EU:T:2000:281, bod 27), s výjimkou případu, kdy má odmítnutí stížnosti jiný dosah než má akt, proti němuž byla tato stížnost podána (rozsudek ze dne 21. května 2014, Mocová v. Komise, T-347/12 P, EU:T:2014:268, bod 34).

47 V projednávaném případě rozhodnutí o odmítnutí stížnosti, v němž se konstatuje, že stížnost je nepřípustná, nemá samostatný obsah ve vztahu k mlčky učiněnému rozhodnutí ze dne 30. července 2021.

48 Za těchto podmínek je třeba na žalobu nahlížet tak, že zní na zrušení mlčky učiněného rozhodnutí ze dne 30. července 2021, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o úhradu ročních cestovních výdajů za celý rok 2020 za jeho vyživované děti.

K věci samé

49 Na podporu návrhových žádání znějících na zrušení předkládá žalobce dva žalobní důvody vycházející:

– první z porušení čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu a zásady řádné správy;

– druhý z porušení povinnosti jednat s náležitou péčí a povinnosti řádné péče.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu a zásady řádné správy

50 Žalobce uvádí, že ESVČ tvrdila, že údaje zanesené v Sysperu týkající se jeho dětí jsou nesprávné, třebaže tyto údaje měly být v jeho profilu v Sysperu správně zaneseny od roku 2014. Žalobce požádal o opravu svých údajů v Sysperu dva až tři měsíce před provedením této opravy v listopadu 2020. Důsledkem toho bylo, že mu roční cestovní výdaje nemohly být uhrazeny v plné výši, ale pouze za dva měsíce, a to od listopadu 2020. Částečná platba přitom porušuje jeho nárok na platbu za celý kalendářní rok. Mimoto oddělení lidských zdrojů ESVČ si je plně vědomo chyb, za které žalobce nenese odpovědnost a neměly by ho poškodit. Není nutné, aby děti žalobce byly vedeny jako vyživované osoby, aby měl nárok na úhradu ročních cestovních výdajů za ně.

51 Žalobce dodává, že nemůže ztratit nárok na úhradu ročních cestovních výdajů za své vyživované děti, protože žádost nepodal do 2. května 2020. V oznámení ze dne 9. března 2020 se totiž v poznámce pod čarou 6 uvádí, že „v případě dětí, jejichž oba rodiče pracují v orgánech Unie, mohou [tyto rodiče] požádat o úhradu ročních cestovních výdajů za [své] děti na základě místa původu druhého rodiče“, aniž je stanovena lhůta. Poznámka pod čarou 9 téhož dokumentu uvádí, že lhůta „v případě nástupu do pracovního poměru“ uplyne „jeden rok po skončení zkušební doby“ a „v případě převedení nebo nástupu do pracovního poměru bez zkušební doby“ po „jednom roce“, což je zavádějící informace. Žalobce se mohl spoléhat na tuto informaci, která mu byla sdělena osobně, spíše než na informaci, která byla k dispozici na intranetu oddělení a o níž ani nevěděl. V zájmu řádné správy měla ESVČ uvést v oznámení ze dne 9. března 2020 lhůtu 2. května.

52 Mimoto se podle žalobce ESVČ nemůže dovolávat toho, že Parlament vyplatil za rok 2020 cestovní výdaje jeho manželce, neboť jednání jednoho orgánu oprávněného ke jmenování nemůže podmiňovat jednání jiného orgánu.

53 Žalobce v odpovědích na otázky položené Tribunálem dodává, že z informací předložených ESVČ vyplývá, že ESVČ je příslušná ke stanovení podmínek úhrady ročních cestovních výdajů svým zaměstnancům vykonávajícím pracovní povinnosti mimo Unii. Neexistuje formální rozhodnutí, kterým by ESVČ přijímala podmínky stanovené PMO pro tuto platbu.

54 ESVČ argumenty žalobce odmítá a namítá, že lhůta stanovená pro změnu příjemce úhrady ročních cestovních výdajů za běžný rok, a sice 2. květen, nebyla žalobcem dodržena a roční cestovní výdaje již byly vyplaceny jeho manželce. Mimoto vyplacení cestovních výdajů žalobci za dva měsíce je administrativní pochybení v jeho prospěch. Není totiž možné hradit roční cestovní výdaje zaměstnance pouze za dva měsíce.

55 Úvodem je třeba konstatovat, že navzdory tomu, že žalobce v názvu svého prvního žalobního důvodu uvedl porušení čl. 7 odst. 1 přílohy VII služebního řádu, nepředkládá k takovému porušení žádné argumenty.

56 Je třeba připomenout, že čl. 8 odst. 1 první pododstavec přílohy VII služebního řádu stanoví, že „[ú]ředník, který má nárok na příspěvek za práci v zahraničí nebo na příspěvek za pobyt v zahraničí, má v rámci omezení stanoveného v odstavci 2 nárok, aby mu v každém kalendářním roce byla proplacena za jeho osobu, a jestliže má nárok na příspěvek na domácnost, také za manžela/manželku a vyživované děti ve smyslu článku 2 [uvedené přílohy], paušální náhrada odpovídající nákladům na cestu z místa zaměstnání do místa původu“. Článek 8 odst. 1 druhý pododstavec téže přílohy stanoví, že „[p]okud jsou oba manželé úředníky Evropské unie, má každý

z nich sám za sebe a za vyživované osoby nárok na paušální náhradu cestovních výdajů v souladu s výše uvedenými ustanoveními“, že „každá vyživovaná osoba má nárok pouze na jednu platbu“ a „[n]áhrada výdajů za vyživované děti se stanoví na žádost manžela nebo manželky na základě místa původu jednoho z manželů“.

57 Podle judikatury je účelem čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu umožnit úředníkům a jimi vyživovaným osobám alespoň jednou ročně odjet do místa původu úředníka, aby si tam zachovali rodinné, sociální a kulturní vazby (viz rozsudek ze dne 16. února 2005, Reggimenti v. Parlament, T-354/03, EU:T:2005:54, bod 68 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 30. dubna 2019, Ardalic a další v. Rada, T-523/16 a T-542/16, nezveřejněný, EU:T:2019:272, bod 104). Normotvůrce však v rámci své diskreční pravomoci rozhodl, že členům veřejné služby Unie budou hrazeny roční cestovní výdaje vynaložené v souvislosti s jejich dovolenou za kalendářní rok, třebaže mu žádné pravidlo unijního nebo mezinárodního práva vyšší právní síly neukládalo povinnost přiznat takové nároky úředníkům a jejich rodinným příslušníkům. Má tedy *a fortiori* širokou posuzovací pravomoc při určování podmínek a pravidel takové náhrady (viz rozsudek ze dne 30. dubna 2019, Ardalic a další v. Rada, T-523/16 a T-542/16, nezveřejněný, EU:T:2019:272, bod 48 a citovaná judikatura).

58 Podle čl. 8 odst. 2 přílohy VII služebního řádu se roční cestovní výdaje hradí paušálně na základě příspěvku na jeden kilometr zeměpisné vzdálenosti mezi místem zaměstnání a místem původu úředníka nebo zaměstnance.

59 Po projednání s výborem pro služební řád a výborem zaměstnanců přijala Komise rozhodnutí ze dne 16. prosince 2013, kterým se stanoví obecná prováděcí ustanovení k článku 8 přílohy VII služebního řádu (dále jen „OPU“), která se na ESVČ vztahují na základě rozhodnutí vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 3. února 2014, kterým se mění příloha I rozhodnutí vysokého představitele ze dne 22. listopadu 2011, kterým se stanoví obecná prováděcí ustanovení ke služebnímu řádu a pracovnímu řádu ostatních zaměstnanců.

60 Článek 1 první pododstavec OPU stanoví, že zaměstnanec, který nastoupí do pracovního poměru v průběhu kalendářního roku a v tomto roce odpracuje alespoň devět měsíců, má nárok na plnou úhradu ročních cestovních výdajů podle článku 8 přílohy VII služebního řádu, což je paušální částka. Úředník nebo zaměstnanec má nárok pouze na část uvedené platby, vypočtenou na jednu dvanáctinu úměrně k počtu měsíců služby, jedině v případě, že v daném roce odpracuje méně než devět měsíců.

61 Článek 7 OPU stanoví, že platby stanovené v článku 8 přílohy VII služebního řádu se provádějí každý rok nejpozději v červenci na základě rodinných poměrů každého zaměstnance nebo úředníka.

62 Podle dohody o úrovni služeb uzavřené mezi PMO a ESVČ, která byla přijata dne 5. ledna 2011, jsou platy zaměstnanců ESVČ vypláceny PMO. ESVČ mimoto delegovala na PMO správu úhrady ročních cestovních výdajů pro zaměstnance ESVČ vykonávající pracovní povinnosti v Unii. Podle čl. 16 odst. 1 této dohody stanovil PMO podmínky, za kterých se roční cestovní výdaje poskytují novému příjemci pro zaměstnance vykonávající pracovní povinnosti v Unii, včetně lhůty 2. května. Na intranetové stránce předložené žalobcem se totiž uvádí, že platba se hradí rodiči, který pobírá přídavky, pokud oba rodiče pracují pro orgány Unie, a že platba ročních cestovních výdajů se provádí na základě místa původu jednoho z rodičů na základě formální žádosti

podepsané oběma rodiči. Na téže intranetové stránce se rovněž uvádí, že tato žádost nemůže mít zpětnou účinnost, že platba se provádí spolu s platem za červen, a proto nebudou žádosti podané po 2. květnu za běžný rok vyřízeny.

63 V odpovědi na písemnou otázku Tribunálu ESVČ, která je orgánem příslušným pro správu ročních cestovních výdajů pro zaměstnance vykonávající pracovní povinnosti mimo Unii, upřesnila, že se rozhodla dodržovat pravidlo PMO v zájmu rovného zacházení a za účelem umožnění hladkého a soudržného vyřizování zanášení různých individuálních nároků. Pravidlo uvedené na intranetové stránce, které obsahuje lhůtu 2. května, tak nerozlišuje mezi zaměstnanci vykonávajícími pracovní povinnosti v Unii a zaměstnanci vykonávajícími pracovní povinnosti mimo Unii.

64 Toto pravidlo je zaměstnancům přístupné prostřednictvím intranetu. Odráží implicitní rozhodnutí ESVČ sladit režim použitelný na obě kategorie zaměstnanců, a sice na zaměstnance vykonávající pracovní povinnosti v Unii a zaměstnance vykonávající pracovní povinnosti mimo Unii. Představuje tedy interní pokyn, jehož cílem je zajistit dotyčným úředníkům stejné zacházení, pokud jde o úhradu ročních cestovních výdajů. Podle ustálené judikatury totiž rozhodnutí orgánu, sdělené všem zaměstnancům, které upřesňuje postup použitelný při výkonu jeho posuzovací pravomoci, představuje vnitřní směrnici, která musí být jako taková považována za pravidlo chování, které si administrativa sama stanoví a od něhož se nemůže odchýlit bez uvedení důvodů, které ji k tomu vedly, neboť jinak by byla porušena zásada rovného zacházení (obdobně viz rozsudky ze dne 9. července 2003, Efthymiou v. Komise, T-22/01, EU:T:2003:197, bod 54, a ze dne 14. prosince 2022, SU v. EIOPA, T-296/21, EU:T:2022:808, bod 51 a citovaná judikatura).

65 Z toho vyplývá, že za účelem správy úhrady ročních cestovních výdajů za vyživované děti ve lhůtě stanovené v článku 7 OPU mohl PMO právoplatně stanovit lhůtu na 2. května každého roku pro podání žádosti stanovené v čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu, který určuje, které z míst původu rodičů bude zohledněno jako základ pro platbu. Stanovení takové lhůty je totiž jak přiměřené, tak nezbytné k tomu, aby administrativa byla schopna zvládnout velký počet spisů a uhradit roční cestovní výdaje ve lhůtě stanovené OPU.

66 Mimoto vzhledem k paušální povaze platby a lhůtě stanovené OPU k jejímu provedení nepřekročil PMO svou posuzovací pravomoc, když stanovil, že žádost podle čl. 8 odst. 1 služebního řádu nemůže mít zpětnou účinnost. Dodržení této lhůty totiž nepodmiňuje úhradu ročních cestovních výdajů, která je nárokem podle služebního řádu a bude provedena vůči jednomu nebo druhému z rodičů, ale má správnímu orgánu pouze umožnit, aby měl včas k dispozici informace týkající se zeměpisné vzdálenosti, na jejímž základě se vypočítá výše platby.

67 V projednávané věci ze spisu vyplývá, že roční cestovní výdaje byly manželce žalobce vypláceny na základě vzdálenosti mezi Bruselem a Madridem. Žalobce, který nastoupil do pracovního poměru u ESVČ dne 16. února 2020, měl dostatečnou lhůtu k tomu, aby společně s manželkou podal žádost podle čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu před 2. květnem 2020.

68 Kromě toho žalobce nemůže právoplatně tvrdit, že nevěděl, že pro výpočet ročních cestovních výdajů za vyživované děti podle místa jeho zaměstnání bylo nutné, aby za tímto účelem podal se svou manželkou společnou žádost. Zaprvé je tato žádost upravena ve služebním řádu a z judikatury totiž vyplývá, že se má za to, že úředníci a zaměstnanci znají služební řád (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. května 1999, Connolly v. Komise, T-34/96 a T-163/96,

EU:T:1999:102, bod 168 a citovaná judikatura). Zadruhé na možnost podat takovou žádost, která měla být podána oběma rodiči společně, byl žalobce výslovně a osobně upozorněn oznámením ze dne 9. března 2020, které mu bylo zasláno.

69 Pokud jde o lhůtu, v níž musí být tato žádost podána, tvrdí žalobce, že se domníval, že lhůta pro podání uvedené žádosti činila jeden rok z důvodu poznámky pod čarou 9 oznámení ze dne 9. března 2020, která uváděla, že lhůta „v případě nástupu do pracovního poměru“ uplyne „jeden rok po skončení zkušební doby“ a „v případě převedení nebo nástupu do pracovního poměru bez zkušební doby“ po „jednom roce“.

70 Tento argument nelze přijmout. Ze samotného znění oznámení ze dne 9. března 2020 totiž jasně vyplývá, že se poznámka pod čarou 9 týká výdajů spojených se stěhováním po nástupu do služby nebo převedení, a nikoli ročních cestovních výdajů, kterých se týká poznámka pod čarou 6.

71 Žalobce nemůže právoplatně tvrdit ani to, že nevěděl o lhůtě stanovené pro podání společné žádosti stanovené v čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu a domníval se, že tuto žádost podal včas.

72 Zaprvé je tato lhůta zaměstnancům ESVČ přístupná na intranetové stránce předložené žalobcem, což postačuje k prokázání vědomosti úředníků a zaměstnanců v činné službě, kteří k ní mají přístup (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 13. března 2013, Inglewood a další v. Parlament, T-229/11 a T-276/11, EU:T:2013:127, body 33 a 34). Zadruhé s ohledem na článek 7 OPU, který stanoví, že roční cestovní výdaje se proplácejí nejpozději v červenci, lze vyvodit, že žádost o tuto platbu musí být podána včas před touto lhůtou, aby ji administrativa mohla vyřídit. Zatřetí žalobce tvrdí, že byl poprvé zaregistrován ve službách Unie v roce 2014, což znamená, že měl příležitost se seznámit s platebními postupy, zatímco do pracovního poměru u ESVČ nastoupil v únoru 2020, což mu jakožto zaměstnanci postupujícímu s řádnou péčí ponechávalo dostatek času na to, aby se informoval a podal spolu se svou manželkou žádost podle čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu před 2. květnem 2020.

73 Z toho vyplývá, že s ohledem na skutečnost, že společná žádost žalobce a jeho manželky byla konečně vyřízena až 29. června 2020, neporušila ESVČ čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu tím, že žalobci neuhradila roční cestovní výdaje za vyživované děti v plné výši na základě vzdálenosti mezi Madridem a Washingtonem.

74 Tento závěr nemohou zpochybnit argumenty žalobce týkající se chyb v jeho účtu v Sysperu a údajného porušení zásady řádné správy.

75 Jak totiž vyplývá z celého spisu, údajné chyby v Sysperu, jakož i neexistence jasné odpovědi ESVČ ohledně nároků žalobce neměly vliv na odmítnutí uhradit v plné výši cestovní výdaje za děti manželů na základě vzdálenosti mezi Washingtonem a Madridem. Toto odmítnutí je důsledkem skutečnosti, že žalobce předložil společnou žádost podle čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu opožděně, jak zdůraznil PMO, který zajišťuje správu plateb pro ESVČ, v e-mailu ze dne 29. června 2020, a jak připomněla ESVČ v rozhodnutí o odmítnutí stížnosti ze dne 14. dubna 2022. Roční cestovní výdaje za vyživované děti manželů byly vyplaceny manželce žalobce na základě vzdálenosti mezi Bruselem a Madridem, a nikoli žalobci, právě z důvodu tohoto opožděného podání společné žádosti.

76 První žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout v plném rozsahu.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti jednat s náležitou péčí a povinnosti řádné péče

77 Žalobce tvrdí, že ESVČ nedodržela povinnost jednat s náležitou péčí a povinnost řádné péče, neboť nezohlednila jeho zájem, ani zvláštní kontext pandemie covidu-19, a ani skutečnost, že příčinou problému byly administrativní chyby, kterých se dopustila administrativa.

78 Podle ustálené judikatury odráží povinnost administrativy jednat vůči zaměstnancům s náležitou péčí rovnováhu mezi vzájemnými právy a povinnostmi, kterou služební řád nastolil mezi orgánem veřejné správy a zaměstnanci veřejné služby. Tato povinnost, jakož i zásada řádné správy, vyžadují zejména, aby příslušný orgán, který rozhoduje o postavení úředníka, vzal v úvahu veškeré skutečnosti, jež mohou být určující pro jeho rozhodnutí, a neomezil se při tom pouze na zájem služby, ale přihlédl též k zájmu dotyčného úředníka (viz rozsudek ze dne 25. června 2003, Pyres v. Komise, T-72/01, EU:T:2003:176, bod 77 a citovaná judikatura).

79 Žalobce přitom neuvádí, v čem administrativa nezvážila jeho zájmy a zájem služby, když na jeho případ pouze uplatnila lhůtu pro podání společné žádosti stanovenou v čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu.

80 Dále žalobce nevysvětluje ani to, v čem je jeho zdraví dotčeno ve smyslu judikatury citované v bodě 78 výše. Obecný odkaz na pandemii covidu-19, která měla za následek, že musel pracovat na dálku a vrátit se do Bruselu, není v tomto ohledu dostatečný.

81 Konečně, jak bylo uvedeno v bodě 75 výše, údajná pochybení administrativy při vedení jeho spisu nemají vliv na skutečnost, že roční cestovní výdaje za děti manželů byly vyplaceny manželce žalobce, a nikoli žalobci, což bylo způsobeno opožděným podáním společné žádosti podle čl. 8 odst. 1 přílohy VII služebního řádu. Tato situace tedy nemůže zakládat ani porušení povinnosti řádné péče a povinnosti jednat s náležitou péčí.

82 Z toho vyplývá, že argumenty žalobce nemohou obstát a jeho druhý žalobní důvod se zamítá.

83 Žalobu je proto třeba zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

84 Podle čl. 135 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu může Tribunál uložit účastníku řízení, a to i když měl úspěch ve věci, částečnou nebo i úplnou náhradu nákladů řízení, odůvodňuje-li to jeho chování, a to i před zahájením řízení.

85 V projednávané věci je ze spisu zřejmé, že žalobce nemohl navzdory četným žádostem obdržet jasnou a úplnou odpověď od příslušného orgánu, a sice ESVČ, ohledně podstaty jeho žádosti o úhradu ročních cestovních výdajů za celý rok 2020, pokud jde o jeho děti. I v rozhodnutí o odmítnutí stížnosti totiž ESVČ pouze odmítla stížnost jako nepřípustnou. Skutečnost, že ESVČ nesprávně považovala stížnost žalobce za opožděnou, přinejmenším částečně podnítila vznik tohoto sporu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. dubna 2018, CRM v. Komise, T-43/15, nezveřejněný, EU:T:2018:208, body 105 až 108).

86 Tribunál tudíž shledal, že okolnosti projednávané věci odůvodňují, aby ESVČ nesla vlastní náklady řízení a nahradila polovinu nákladů řízení vynaložených žalobcem. Žalobce ponese polovinu vlastních nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) ponese vlastní náklady řízení a nahradí polovinu nákladů řízení vynaložených PW.

3) PW ponese polovinu vlastních nákladů řízení.

da Silva Passos Gervasoni Pynnä

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 2. října 2024.

Podpisy